

Ìwé Dániẹ̀lì - Nọmbà Mètàdínlọgọ̀rùn-ún àti Méje

Ìṣàmúlò Mèta ti Èlìjà: Ìṣípáyá Ìmọ̀lára Ìṣotẹ̀lẹ̀ ti Ìforígbàrí Bábílónì Òde-Òní

Jeff Pippenger

2024-02-29

Ìlò Elijah ní ìmúlò mèta dúró fún àwọn èròjà òde ti Elijah ti àwọn ojọ́ ikeyìn. Elijah dúró fún èniyàn kan, sùgbọ̀n ó tún dúró fún ìgbésẹ̀ àwọn èniyàn. Ìgbésẹ̀ àwọn èniyàn tí wọn darapọ̀ mọ̀ Elijah onísẹ̀ náà ni a mú jáde kúrò nínú ipò àti ìrírí tí Laodicea sojú fún.

Èlìjà sì tọ̀ gbogbo àwọn èniyàn lọ, ó sì wí pé, Yòò ti pé tó bá yí tí èyìn yòò fi máa ṣiyéméjì láàárín èrò méjì? Bí Olúwa bá jẹ̀ Ọlọrun, ẹ̀ máa tẹ̀lẹ̀ e; sùgbọ̀n bí Báálì bá jẹ̀ bẹ̀, ẹ̀ máa tẹ̀lẹ̀ e. Àwọn èniyàn kò sì dá a lóhùn ọ̀rọ̀ kan. Nígbà náà ni Èlìjà wí fún àwọn èniyàn pé, Èmi, àní èmi nikan soṣo, ni ó kù gégé bí wòlú Olúwa; sùgbọ̀n àwọn wòlú Báálì jẹ̀ ọ̀dúnrún mērin lé lọgọ̀rín [450] ọ̀kúnrin. 1 Kings 18:21, 22.

Bóyá nínú ìṣisẹ̀ àngẹ̀lì àkókọ̀ tàbí tí àngẹ̀lì kẹta, àwọn tí wọn darapọ̀ mọ̀ onísẹ̀ ìgbà náà ni a mú jáde kúrò nínú ìtàn tí ijo Sárídísì tàbí ijo Laodíkíà sojú fún. Ọ̀kọ̀ọkan nínú àwọn ijo méjèjì ni a ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípa ibèèrè Elijah, nípa bí ó ti pé tó tí àwọn èniyàn yòò fi máa ṣiyéméjì láàárín èrò méjì. Àwọn èrò méjì tí wọn n ṣiyéméjì láàárín wọn ni a ṣàpẹ̀rẹ̀ wọn nípa “àríyànjiyàn” Hábákúkù. “Àríyànjiyàn” inú Hábákúkù orí keji jẹ̀ àríyànjiyàn láàárín ilàna-ona tó tọ̀ àti èyí tí kò tọ̀. Àwọn èniyàn tí ó wà nígbà tí àkókọ̀ àríyànjiyàn náà dé, yálà nínú ìtàn àwọn Millerite tàbí àwọn tí ó wà nínú ìtàn àwọn ojọ́ ikeyìn, kò dá wọn lójú bóyá kí wọn bó kúrò lórí ọ̀gbà-odi àárín; àti bí wọn bá sí ṣe bẹ̀, kò sì tún dá wọn lójú pé ihà wo nínú ọ̀gbà-odi náà ni kí wọn sọ kalẹ̀ sí. Nítorí náà, wọn kò dàhùn ọ̀rọ̀ kan.

Olúwa ti yàn idánwò kan nínú ìtàn àngẹ̀lì àkókọ̀ àti nínú ìtàn àngẹ̀lì kẹta, èyí tí yòò fi hàn bóyá ọ̀kan lára ẹ̀gbé méjèjì nínú àríyànjiyàn náà—èyí tí ọ̀nà ìṣe ẹ̀kọ̀-ìjìnlẹ̀-èsìn Protestanti aláṣẹ̀yìn n sojú fún—tàbí ọ̀nà ìṣe àwọn ọ̀fin Miller fún ìtumò àṣotẹ̀lẹ̀, pẹ̀lú àwọn ọ̀fin tí Future for America ti gbà, ni ó jẹ̀ iránṣẹ̀ gidì tí ọ̀jò àipẹ̀. Idánwò Ọ̀kẹ̀ Karmeli tí yòò bèrẹ̀ nígbà ọ̀fin Ojọ̀ Àìkú tí n bó láipẹ̀ ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà n bèèrè pé kí Ọlọrun fi hàn ẹ̀ni tí ó jẹ̀ aṣojú iránṣẹ̀ Rẹ̀, gégé bí Ó ti ṣe pẹ̀lú Èlìjà, àti nínú ìtàn àwọn Millerite ti ọ̀dún 1844. Gégé bí ó ti rí pẹ̀lú Èlìjà, àti pẹ̀lú àwọn tí wọn n sọ̀nà sùgbọ̀n tí kò fẹ̀ gba ipò kan, ọ̀nà ìṣe náà ni a ti fidí rẹ̀ múlẹ̀, a ó sì tún fidí rẹ̀ múlẹ̀ nípasẹ̀ ìmúṣe àwọn àṣotẹ̀lẹ̀ gbangba.

“A gbọ̀dọ̀ lóye àwọn àṣotẹ̀lẹ̀ Dániẹ̀lì àti ti Jòhánù. Wọn n tùmò ara wọn. Wọn n fi àwọn ọ̀títọ̀ hàn fún ayé tí gbogbo èniyàn gbọ̀dọ̀ lóye. Àwọn àṣotẹ̀lẹ̀ wònyí yòò jẹ̀ ẹ̀lẹ̀rìí ní ayé. Nípasẹ̀ ìmúṣe wọn ní àwọn ojọ́ ikeyìn wònyí, wọn yòò tùmò ara wọn.” Kress Collection, 105.

Nígbà tí iná sọkalẹ̀ wá, tí ó sì jó ẹ̀bọ̀ Elijah run, Ọlọrun n fi idánilójú hàn fún àwọn tí wọn n wo ìṣẹ̀lẹ̀ náà ní idákejẹ̀ pé Elijah ni aṣojú Rẹ̀, sùgbọ̀n ní àkókọ̀ yẹn ó ti pé jù fún Ahabu, Jezebel àti àwọn wòlú èkẹ̀ rẹ̀. Èyí pẹ̀lú ṣẹ̀lẹ̀ ṣáájú October 22, 1844 nínú ìtàn àwọn Millerite, ó sì tún máa ṣẹ̀lẹ̀ ṣáájú ọ̀fin Ojọ̀ Àìkú tí ó n bó láipẹ̀, èyí tí October 22, 1844 jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ rẹ̀. Lóòótó, àwọn tí wọn bá dúró tí tí di ìṣẹ̀lẹ̀ yẹn kí wọn tó pinnu, yòò ti pinnu tẹ̀lẹ̀ nípa àìṣeṣe lórí apá tí kò tọ̀ nínú ọ̀ràn náà.

Yíyan ojìṣe Elijah gbòdò ṣáájú ifarahàn rẹ sí Ahabu, Jezebel àti àwọn wòlì èké rẹ. Lẹyin tí ìmúdájú nàà ti ṣe nípa bí iná ṣe jó ẹbọ Elijah run, Elijah pa àwọn wòlì èké nàà.

Wòlì èké ni ijoba kẹfà nínú àṣotẹlẹ̀ Bíbẹ̀lì, ó sì parí ijoba rẹ̀ gégé bí ijoba kẹfà ní òfin Ojọ̀ Àìkú tí ń bọ̀ láipẹ̀, níbi tí Èlìjà ti pa àwọn wòlì èké. Lẹyin nàà ni itújádẹ̀ òjò ní kíkún bèrẹ̀. Nínú itàn àwọn Míléràítì, a mọ̀ aṣojú nàà àti iṣẹ̀ràn rẹ̀ ní iyàtò sí àwọn tí, nínú àyíká nàà, bèrẹ̀ sí í mú ipa wọn ṣe gégé bí Pùrótésítàntì aláyídà (èyí tí í ṣe wòlì èké ti ẹ̀rì Èlìjà), àti gégé bí ọ̀kan nínú àwọn agbára mẹ̀ta tí ń darí ayé lọ̀ sí Amágedónì. Olorun ti yàn pé lẹyin October 22, 1844, ẹgbé àṣotẹlẹ̀ òtító tuntun tí a ṣeṣe dá mọ̀ yòò parí iṣe Rẹ̀ lórí ilẹ̀ ayé, ṣùgbón ẹgbé nàà yí padà sí Laodicea, kò sì pé lẹyin nàà tí ó fi dáwọ̀ jíjẹ̀ “ẹgbé” dúró, nítorí pé ó di Sọ̀ṣì tí òfin ti fowọ̀ sí.

Pèlú àwọn ẹ̀yà wònyí ti Elijah àkókó nínú ọ̀kàn wa, a ó sì báyií ṣe àfiyèsí àwọn àbùdá àṣotẹlẹ̀ ti Elijah kejì pèlú ète láti dá ẹ̀ni tí Elijah kẹ̀ta ti àwọn ojọ̀ ikeyin jẹ̀ mọ̀ kí a sì fi í múlẹ̀. Jesu dá Johanu Oníbatisimu mọ̀ gégé bí ẹ̀ni tí ó mú àṣotẹlẹ̀ ikeyin ti Májẹ̀mú Láéláé ṣe.

Wò ó, ẹ̀mi yòò rán wòlì Èlìjà sí yín kí ojọ̀ ńlá àti ẹ̀rù ti Olúwa tó dé: yòò sì yí ọ̀kàn àwọn baba padà sí ọ̀dọ̀ àwọn ọ̀mọ̀ wọn, àti ọ̀kàn àwọn ọ̀mọ̀ sí ọ̀dọ̀ àwọn baba wọn; kí n má bàa wá lu ayé pèlú ẹ̀gún. Malaki 4:5, 6.

Bí Jesu sọ̀ Johanu di Elijah tí yòò wá, Johanu kò mú gbogbo àwọn ipínlẹ̀ àṣotẹlẹ̀ nípa Elijah tí yòò wá ṣe pátápátá, nítorí Elijah kẹ̀ta àti ikeyin ń bọ̀ ṣáájú ojọ̀ ńlá àti ẹ̀rù ti Olúwa, èyí tí í ṣe àkókò Àwọn Àjàkálẹ̀ Àjesára Méje Ikeyin, tí ó parí pèlú Ìbòwá Kejì ti Kristi. Síbẹ̀síbẹ̀, Johanu ni Elijah kejì, ẹ̀rì rẹ̀ sì papọ̀ pèlú ti Elijah àkókó ń dá Elijah kẹ̀ta àti ikeyin mọ̀, ó sì ń fi í múlẹ̀.

Gégé bí Èlìjà ṣe dojú kọ̀ àfihàn mẹ̀ta ti dragoni, eranko, àti wòlì èké ti Bábílónì òde-òní, bèẹ̀ nàà ni Jòhánù pèlú dojú kọ̀ àṣe Romu kan (Hẹ̀ròdu), obìnrin aláimọ̀ kan (Hẹ̀ròdià), àti ọ̀mọ̀bìnrin rẹ̀ (Sálómẹ̀). Òkè Kámẹ̀lì jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ October 22, 1844, èyí tí ó sì tún sojú fún òfin Ojọ̀ Àìkú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà. Ní àkókò iṣòro òfin Ojọ̀ Àìkú, iṣòkan mètálọ̀kan nàà ni a mú wá sí ìmùṣe.

“Nípasẹ̀ àṣe tí yòò fi agbára mú idásílẹ̀ ijoba Páápù ṣiṣe ní itakò sí òfin Olorun, orílẹ̀-èdè wa yòò ya ara rẹ̀ kúrò ní òdodo pátápátá. Nígbà tí Pùrótésítàntì yòò na ọ̀wọ̀ rẹ̀ kojá àfónífojì láti di mọ̀ ọ̀wọ̀ agbára Róòmù, nígbà tí yòò rìn kojá lórí ọ̀gbun láti fi ọ̀wọ̀ pọ̀ mọ̀ Èmí-òkú, nígbà tí, lábẹ̀ ipa iṣòkan mẹ̀ta yí, orílẹ̀-èdè wa yòò kọ̀ gbogbo ilànà inú Òfin-Ìpilẹ̀ rẹ̀ sílẹ̀ gégé bí ijoba Pùrótésítàntì àti olómìnira, tí yòò sì ṣe ipèsè fún itànkálẹ̀ irọ̀ àti itanràn Páápù, nígbà nàà ni a lè mọ̀ pé àkókò ti dé fún iṣe iyanu Sátàni, àti pé òpin ti sún mólẹ̀.” Testimonies, volume 5, 451.

Nínú itàn Hẹ̀ròdu, a rí í pé gégé bí aṣojú Róòmù aláimọ̀bòrìṣà, òun jẹ̀ aṣojú “oba mẹ̀wàá” Róòmù aláimọ̀bòrìṣà, nítorí nàà ó sì jẹ̀ ààmì àwọn oba mẹ̀wàá nàà nínú Ìfihàn orí ketàlá-dín-lọ̀gbòn tí wọn fi ijoba wọn fún aṣekúpani nàà fún wákàtì kan. A fi Áhábù ṣe àpẹ̀rẹ̀ Hẹ̀ròdu. Àwọn méjèjè wà nínú igbéyàwọ̀ tí kò bófin mu. A kò gbòdò jẹ̀ kí Áhábù, ẹ̀ni tí ó jẹ̀ ọ̀mọ̀ Ísírẹ̀lì, fẹ̀ obìnrin tí kí í ṣe ọ̀mọ̀ Ísírẹ̀lì, Hẹ̀ròdu sì ti mú aya arákùnrin rẹ̀ láti fẹ̀. Àgbèrẹ̀ aṣekúpani Tírè àti Bábílónì pèlú àwọn oba ayé ni a sojú rẹ̀ nínú ibáṣepọ̀ àibófinmu Áhábù àti Hẹ̀ròdu pèlú Jẹ̀síbẹ̀lì àti Hẹ̀ròdià.

Ìjà tó wáyé ní Oke Kámẹ̀lì pèlú Áhábù, ni a ṣàfihàn gégé bí ayeye ojọ̀ ibí fún Hẹ̀ròdu. Nígbà òfin Ojọ̀ Àìkú, Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà dáwọ̀ jíjẹ̀ ijoba kẹfà nínú àṣotẹlẹ̀ Bíbẹ̀lì dúró, àwọn oba mẹ̀wàá sì di ijoba keje. Ní ojọ̀ ibí wọn gégé bí ijoba keje, Hẹ̀ròdu, nínú àjẹyọ̀ ọ̀tí mímu, gbà láti fi títi dé idajì

ijoba rẹ fún Sálómè, ọmọ̀bìnrin Hẹ̀rọ̀díà. Àwọn ọ̀ba mẹ̀wáá gbà láti fi ijoba wọn fún ẹ̀ranko náà, wọn sì ẹ̀ bẹ̀ẹ̀ nítorí a ti tan wọn jẹ̀ nípasẹ̀ wòlìi èké náà (Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà), wọn sì ti “mu yó” nípa ti ẹ̀mí.

Ní Òkè Kámẹ̀lì, àwọn wòlìi èké jó ní gbogbo ojó ní igbìyànjú láti tan èniyàn jẹ, àti ní ayeyẹ ojó-ibí Hẹ̀rọ̀dù, Sálómè, ọmọ̀bìnrin Hẹ̀rọ̀díà, ẹ̀ ijó kan láti tan ọ̀ba tí ọ̀tí mú jẹ. Nípa bẹ̀ẹ̀, ọmọ̀bìnrin Hẹ̀rọ̀díà rí àşẹ Áhábù gbà láti pa Jòhánù Oníbatisí. Ní àsikò òfin Ojọ-ìsinmi ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà yóò tan gbogbo ayé jẹ láti gba àwòrán ẹ̀ranko kan káàkiri ayé, èyí tí ó ní işàkóso ọ̀ba kan tí idajì rẹ̀ jẹ̀ ọ̀gbón-işàkóso ijọ, idajì kejì sì jẹ̀ ọ̀gbón-işàkóso ipínlẹ̀. Itanjé ayé nípasẹ̀ Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà, ẹ̀ni tí í ẹ̀ wòlìi èké nínú işòkan mẹ̀ta náà, ni a ti şàfihàn rẹ̀ şáájú nínú ijó àwọn wòlìi Jẹ́síbẹ̀lì àti ọmọ̀bìnrin Jẹ́síbẹ̀lì (Sálómè), nítorí Jẹ́síbẹ̀lì ni Kátólìkì, àwọn Pùrótẹ́sítàntì apẹ̀yindà sì ni àwọn ọmọ̀bìnrin rẹ̀ (gẹ̀gẹ̀ bí Sálómè).

Inúnibíni bẹ̀rẹ̀ ní igbà òfin Ojọ-ìsinmi tí ń bọ̀ wá láipẹ̀, èyí tí ó ní í ẹ̀ pẹ̀lú ikú, gẹ̀gẹ̀ bí a ti şàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípa pé a gé orí Èlìjà kejì kúrò, a sì fi sínú apẹ̀rẹ̀ fún ijópápá, tí Hẹ̀rọ̀díàşì dúró fún un. Ní àkókò náà ni ọ̀gbẹ̀ ikú ti ijópápá ti wò sà̀n pátápátá, a kò sì gbàgbé rẹ̀ mó, a sì da ọ̀jò ikeyìn jáde láini iwọn, bí a ẹ̀ gbé àşía àwọn ọ̀górùn-ún méjilélogórin àti ẹ̀gbẹ̀rùn mẹ̀rinlélogóji sòkè. Ní àkókò náà ni Íslámù ti Ègbé kẹ̀ta kọ̀lu, idájó tí ń tẹ̀şiwájú ti àgbèrè ńlá tí ó jókòó lóri omi púpò sì bẹ̀rẹ̀. A pa idájó rẹ̀ lérúpo méjì.

Mo sì gbọ̀ ohùn miiran láti ọ̀run, tí ń wí pé, E jáde kúrò nínú rẹ̀, èyin èniyàn mi, kí ẹ̀ má bàa ní àjopín nínú ẹ̀şẹ̀ rẹ̀, àti kí ẹ̀ má bàa gba nínú àwọn àjàkálẹ̀-àrun rẹ̀. Nítorí ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ ti dé ọ̀run, Olọ̀run sì ti rántí àişedéédéé rẹ̀. E san án padà gẹ̀gẹ̀ bí ó ti san fún yín, kí ẹ̀ sì pò ó lóji gẹ̀gẹ̀ bí işẹ̀ rẹ̀; nínú ago tí ó ti kún, ẹ̀ kún un fún un lóji. Ifihàn 18:4–6.

Idájó rẹ̀ jẹ̀ ilọ̀po méjì, nítorí a kò tii dá a léjọ̀ fún àwọn ipàniyàn tí ó ẹ̀ ní àkókò Àwọn Òru Òkùnkùn láti ọ̀dún 538 títi dé 1798. Nínú èdidi karùn-ún, àwọn tí ipò pòòpù pa ni a şàfihàn ní apẹ̀rẹ̀ ní abẹ̀ pepe, wọn ń bẹ̀rẹ̀ igbà tí Olọ̀run yóò ẹ̀ idájó aşewó Róòmù, a sì sọ̀ fún wọn pé kí wọn sinmi nínú ibojì wọn títi ẹ̀gbẹ̀ kejì àwọn mǎrítírì tí a ó pa bí a ti pa wọn yóò fi pé. Nígbà tí idájó rẹ̀ bá dé, yóò jẹ̀ ilọ̀po méjì, nítorí yóò ti pa àwọn olóòtító èniyàn Olọ̀run lẹ̀mẹjì.

Nígbà tí ó sì şì èdidi karùn-ún, mo rí lábẹ̀ pepe àwọn ọ̀kàn àwọn tí a pa nítorí ọ̀rọ̀ Olọ̀run, àti nítorí ẹ̀rì tí wọn di mú: Wọn sì fi ohùn ńlá ké pé, Yóò ti pé tó, Olúwa, ẹ̀ni mímọ̀ àti olóòtító, tí iwọ̀ kò fi ń ẹ̀ idájó, tí iwọ̀ kò sì fi ń gbẹ̀san ẹ̀jẹ̀ wa lára àwọn tí ń gbé ayé? A sì fi aşọ̀ funfun fún olúkúlùkù wọn; a sì sọ̀ fún wọn pé kí wọn sinmi diẹ̀ sí i fún àkókò kúkúru kan, títi àwọn ẹ̀lẹ̀gbẹ̀-iranşẹ̀ wọn pẹ̀lú àti àwọn arákùnrin wọn, tí a ó pa gẹ̀gẹ̀ bí a ti pa wọn, yóò fi pé. Ifihàn 6:9–11.

Arábìnrin White fi işẹ̀lẹ̀ àwọn mǎrítà ní èdidi karùn-ún síbi òfin Ojọ̀ Àikú, nígbà tí a pe agbo ẹ̀ran Olọ̀run yóòkù jáde kúrò ní Bábílónì, èyí tí í ẹ̀ ayeyẹ̀ ojó-ibí Hẹ̀rọ̀dù, nígbà tí àwọn ọ̀ba mẹ̀wáá bá fara mó ọ̀n láti fi ijoba keje wọn fún ijoba kejo tí ó jẹ̀ nínú àwọn méje.

“Nígbà tí a şì èdidi karùn-ún, Jòhánù Oníşípáyá nínú iran rí lábẹ̀ pepe ẹ̀gbẹ̀ àwọn tí a pa nítorí Ọ̀rọ̀ Olọ̀run àti ẹ̀rì Jesu Kristi. Léyin èyí ni àwọn işẹ̀lẹ̀ tí a şàpẹ̀júwe nínú Ifihàn orí kejidínlógún dé, nígbà tí a pe àwọn tí wọn jẹ̀ olóòótó àti olódodo jáde kúrò ní Babiloni. [Ifihàn 18:1–5, a fa ọ̀rọ̀ náà yọ.]” Manuscript Releases, iwọn 20, 14.

Àwọn tí a pè jáde kúrò ní Bábílónì ni wọn dá egbé kejì àwọn ajeríkú tí ijo pàápàá pa, gégé bí Hēródíási ẹ ẹ sí Èlìjà kejì. Arábinrin White pèlú fi èdidi karùn-ún sí isípáyá èdidi ikeyin.

“Nígbà tí ó sí èdidi karùn-ún, mo rí lábé pepe àwọn okàn àwọn tí a pa nítorí ọ̀rò Ọ̀lọ̀run, àti nítorí ẹ̀rì tí wọn dì mú: wọn sì ké pèlú ohùn nílá, wí pé, Yóò ti pè tó, Olúwa, Ẹ̀ni Mímọ̀ àti Olóòtító, tí iwọ̀ kì yóò fi ẹ̀ idájó, kí o sì gbẹ̀san ẹ̀jẹ̀ wa lára àwọn tí n gbé ayé? A sì fi aṣọ̀ funfun fún olúkúlùkù wọn [A kéde wọn ní mímọ̀ àti ní mímọ̀ kúrò nínú ẹ̀bi]; a sì sọ̀ fún wọn pé kí wọn sinmi diẹ̀ sí i fún àkókò kékeré kan, títí àwọn ẹ̀lẹ̀gbẹ̀-ọ̀dọ̀ wọn pèlú àti àwọn arákùnrin wọn, tí a ó pa gégé bí a ti pa wọn, yóò fi péye’ [Ìfihàn 6:9–11]. Níhìn-ín ni a ti fi àwọn isẹ̀lẹ̀ hàn fún Johanu tí kì í ẹ̀ ohun tí ó ẹ̀lẹ̀ ní iwà gidì nígbà nàà, bí kò ẹ̀ ohun tí yóò ẹ̀lẹ̀ ní àkókò kan ní ojú iwájú.

“Ìfihàn 8:1–4 ni a fa ọ̀rò rẹ̀ yọ.” Manuscript Releases, volume 20, 197.

Àwọn àdúrà àwọn tí ijo papacy pa ní àkókò Àwọn Ojọ̀ Ọ̀kùnkùn ni a “rántí” nígbà isípáyá “èdidi keje,” èyí sì fi hàn pé “èdidi keje” ni a sí ní àkókò ọ̀fin Àìkú Ojọ̀ Àìkú tí n bọ̀ láipẹ̀, nítorí ibẹ̀ ni Ọ̀lọ̀run ti rántí ẹ̀şẹ̀ búburú rẹ̀.

Mo sì gbọ̀ ohùn miiran láti ọ̀run wá, tí n wí pé, Ẹ̀ jáde kúrò nínú rẹ̀, ẹ̀yin èniyàn mi, kí ẹ̀ má bàa di alábápín nínú ẹ̀şẹ̀ rẹ̀, àti kí ẹ̀ má bàa gba nínú àwọn àjàkálẹ̀-àrùn rẹ̀. Nítorí ẹ̀şẹ̀ rẹ̀ ti dé ọ̀run, Ọ̀lọ̀run sì ti rántí àwọn àisòdodo rẹ̀. Ẹ̀ san án padà gégé bí ó ti san fún un yín, kí ẹ̀ sì fi ilọ̀po méjì san án ní ilọ̀po méjì gégé bí isẹ̀ rẹ̀: nínú ago tí ó ti kún, ẹ̀ kún un fún un ní ilọ̀po méjì. Ìfihàn 18:4–6.

Èlìjà àkókó jẹ̀rì sí ifarakò tí ó ẹ̀lẹ̀ láàárín egbèrún m̀erínlélógórin [oké m̀erínlélógórin] nàà àti isòkan onírú m̀eta tí n darí ayé lo sí Ámágedónì ní ojú ikeyin. Èlìjà kejì (Jòhánù Oníbatisì) tún jẹ̀rì Èlìjà àkókó ẹ̀, ó sì mú un gbòòrò sí i, àti pé papò (ilá lóri ilá), wọn n tọ̀ka sí, wọn sì fi idí àwọn àbùdá àsoṭelẹ̀ ti Èlìjà keta àti ikeyin múlẹ̀. A sojú fún Èlìjà keta pèlú Èlìjà ibèrè kan (Miller), àti Èlìjà iparí kan; nítorí isisẹ̀ àngẹ̀lì àkókó ni a tún ẹ̀ nínú isisẹ̀ àngẹ̀lì keta.

“Ọ̀lọ̀run ti fi ipò tí ó yẹ̀ fún àwọn ihin isẹ̀ Ìfihàn 14 sínú ilá àsoṭelẹ̀, isẹ̀ wọn kì yóò sì dáwọ̀ dúró títí di iparí itàn ayé yí. Ihin isẹ̀ àngẹ̀lì kin-ín-ní àti ti kejì şì jẹ̀ ọ̀tító fún àkókó yí, wọn sì ní láti máa bá èyí tí n tẹ̀lẹ̀ e lo ní ilá kan nàà.” The 1888 Materials, 803, 804.

Èlìjà keta ní ààmì idánimò Alfa àti Òmégà, nítorí ó dúró fún Èlìjà ibèrè àti iparí. Àkókó àti ikeyin Èlìjà, àwọn méjèjèjì, dúró fún isípò kan, yálá ti àngẹ̀lì àkókó tabí ti àngẹ̀lì keta nínú Ìfihàn orí kẹ̀rinlá.

“Isẹ̀ Johanu Oníbatisì, àti isẹ̀ àwọn tí ó lo jáde ní àwọn ojọ̀ ikeyin nínú ẹ̀mí àti agbára Elijah láti jí àwọn èniyàn kúrò nínú àinífẹ̀ wọn, jora ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ọ̀nà. Isẹ̀ rẹ̀ jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ isẹ̀ tí a gbòdò ẹ̀ ní ayé yí. Kristi yóò wá ní igbà kejì láti dá ayé lẹ̀jọ̀ nínú ọ̀dodo. Àwọn ojisẹ̀ Ọ̀lọ̀run tí n ru ihinrere ikilò ikeyin tí a ó fi fún ayé, ni yóò pèsè ọ̀nà fún ipadàbọ̀ kejì Kristi, gégé bí Johanu ti pèsè ọ̀nà fún iwáde rẹ̀ àkókó. Nínú isẹ̀ imúrasilẹ̀ yí, ‘gbogbo àfonífoji ni a ó gbé sókè, gbogbo òkè nílá àti gíga ni a ó sì sọ̀ di pẹ̀tẹ̀lẹ̀; ohun tí ó yíyọ̀ ni a ó mú tọ̀, àti àwọn ibi tí ó gírì ni a ó mú dan,’ nítorí itàn yóò tún ara rẹ̀ ẹ̀, àti lẹ̀kan sí i ‘a ó sì fi ọ̀go Olúwa hàn, gbogbo èniyàn yóò sì rí i pọ̀; nítorí ẹ̀nu Olúwa ti sọ̀ ọ̀.’ Southern Watchman, March 21, 1905.

Ìlò Elijah ní ilòkàn-mẹta dúró fún ipadé-àriyànjiyàn láàárín Elijah àti ìṣisẹ́ tí a so mọ́ Elijah, pèlú àjòṣepọ́ mẹta ti Bábílóni Òde-Òní. Ó ní ibáṣepọ́ tímótímọ́ pèlú ilòkàn-mẹta ti aṣeré nàà tí n pèsè ònà sílẹ́ fún Aṣeré Májẹmú nàà, ṣùgbón ilà yẹn dúró fún àwọn ìṣesí inú ti ìṣisẹ́ nàà àti aṣeré nàà. Nínú àwọn ilòkàn-mẹta méjèèjì, ìmúṣẹ́ kẹta àti ti ikeyin ti aṣeré nàà àti ìṣisẹ́ nàà ni Alpha àti Omega ṣàpẹrẹ́ gégé bí wọn ṣe dúró fún ìmúṣẹ́ ibèrẹ́ kan àti ìmúṣẹ́ iparí kan.

Èlìjà kẹta àti ikeyin dúró fún ìṣisẹ́ àngẹ̀lì kẹta, èyí tí í ṣe ìṣisẹ́ àwọn egbèrún ogòrùn-ún kan ó lé m̀erínlélógòjì, tí a ó gbé sòkè gégé bí àsíá láti pe ogunlógò nílá jáde kúrò ní Bábílóni nígbà tí wákàtí ìm̀ititi ilẹ́ nílá nàà ti Ìfihàn m̀okànlá bá dé. Šáájú wákàtí nàà, a ó fi ojú m̀ọ́ ojìṣẹ́ nàà àti ìṣisẹ́ nàà ní iyàtò sí ìṣisẹ́ èké tí n gbé iránṣẹ́ òjò ikeyin èké ti àlàáfíà àti ààbò kalẹ́.

Àwọn iyàtò láàárín ọ̀rò àti aṣojú òtítọ́ àti èké ni a gbòḍò m̀ọ́ nípa ìmúṣẹ́ ọ̀rò nàà. Àwọn àpilẹ̀kọ́ wònyí bèrẹ́ ní ọ̀pin oṣù Keje, ọ̀dún 2023, àti pé tipẹ̀tipẹ́ šáájú ipakúpa ti October 7, àwọn àpilẹ̀kọ́ nàà ti n fi hàn pé ọ̀rò òjò ikeyin tòótọ́ n tọka sí Islam ti Ìbànújẹ́ kẹta, àti pé ọ̀rò nàà bèrẹ́ ní September 11, 2001. Àwọn àpilẹ̀kọ́ nàà fi hàn pé ibínú àwọn orilẹ̀-èdè tí ó bèrẹ́ ní àkókò nàà gégé bí imísí ṣe sọ jẹ́ bí obinrin tí n robí, nítorí nàà ibínú nàà àti àwọn ìṣòro tí a mú wá sóri ayé yòò máa pò sí i títi di ipadé ààyè idánwò.

A ó t̀esiwájú nínú ikẹ̀kọ́ yíi nínú àpilẹ̀kọ́ wa tí ó t̀elẹ́.

“Iba ṣe pé àwọn èniyàn Ọ̀lọrun ní im̀ọ̀lára nípa iparun tó n bọ́ wá lóri egbègberún àwọn ilú, tí a ti fi sí ib̀orìṣà ní báyií fèrẹ́ pátápátá! Ṣùgbón ọ̀pọ́ nínú àwọn tí ó yẹ kí wọn máa kéde òtítọ́ ni wọn n fi èsùn kàn, wọn sì n dá àwọn arákunrin wọn lẹbi. Nígbà tí agbára iyípadà Ọ̀lọrun bá dé sóri ọ̀kàn èniyàn, yíyípadà pátò yòò wà. Àwọn èniyàn kí yòò ní ifẹ́ láti šaríwísí àti láti fà lulẹ́. Wọn kí yòò dúró ní ipò tí n dí im̀ọ̀lẹ́ lówó láti tàn sí ayé. Àríwísí wọn, fifi èsùn kàn wọn, yòò dáwọ́ dúró. Àwọn agbára ọ̀tá n pejopọ́ sí ogun. Ìjà líle wà níwájú wa. E sún m̀ọ́ra yín, èyin arákunrin àti arabinrin mi, e sún m̀ọ́ra yín. E di m̀ọ́ Kristi. ‘E má ṣe wí pé, Àjòṣepọ́,... bèẹ́ ni e má ṣe bèrù ohun tí wọn n bèrù, kí e má sì ṣe fòyà. E yà Olúwa àwọn ọ̀mọ-ogun sí mímọ́ fúnra rẹ; kí ọ̀un nàà sì jẹ́ ibèrù yín, kí ọ̀un nàà sì jẹ́ iwúyà yín. Ọ̀un yòò sì jẹ́ ibi mímọ́; ṣùgbón yòò jẹ́ òkúta ikùṣẹ́ àti àpáta ikùṣẹ́ sí ilẹ́ méjèèjì Israẹli, idẹkùn àti àkùnà sí àwọn olùgbé Jerusalemu. Ọ̀pọ́ nínú wọn yòò sì kòṣẹ́, wọn yòò sì ṣubú, a ó sì fọ́ wọn, a ó sì di wọn mú ní idẹkùn, a ó sì mú wọn.’”

“Àgbáyé jẹ́ ilẹ́ itàgé. Àwọn ọ̀ṣeré, iyẹn àwọn olùgbé inú rẹ, n múra sílẹ́ láti ṣe ipa tiwọn nínú eré nílá ikeyin. A kò tún fi Ọ̀lọrun hàn lójú m̀ọ́. Lára ọ̀pọ́ èniyàn nílá, kò sí ìṣòkan kankan, bí kò ṣe bí àwọn èniyàn ṣe n dá egbẹ́ pọ́ láti mú àwọn ète im̀otara-èni-nìkan wọn ṣe. Ọ̀lọrun n wò ó. Àwọn ète rẹ́ ní ti àwọn ọ̀mọ-abẹ́ rẹ́ ọ̀lọ̀tẹ́ yòò ṣe. A kò fi ayé lé ọ̀wọ́ èniyàn lówó, bí ó tilẹ́ jẹ́ pé Ọ̀lọrun n jẹ́ kí àwọn agbára idarúdàpọ́ àti àtò máa jọba fún àkókò díẹ́. Agbára kan láti isàlẹ́ n ṣisẹ́ láti mú àwọn ìṣẹ̀lẹ́ nílá ikeyin nínú eré nàà ṣe,—Satani tí n bọ́ wá gégé bí Kristi, tí ó sì n ṣisẹ́ pèlú gbogbo itanjẹ́ àìṣòdodo nínú àwọn tí n so ara wọn pọ́ m̀ọ́ra nínú àwọn àwujọ́ àṣírí. Àwọn tí n fi ara wọn lélẹ́ fún ifẹ́kúfẹ́ ìṣòkan egbẹ́ n ṣisẹ́ jáde àwọn ètò ọ̀tá. Ìdí yòò t̀elẹ́ àbájáde.”

“Ìrẹ̀kojá ti fèrẹ́ dé àalà rẹ́. Ìrudarúdà kún ayé, ibèrù nílá kan sì fèrẹ́ dé bá àwọn èniyàn. Ọ̀pin ti sún m̀ólẹ́ gan-an. Àwa tí a m̀ọ́ òtítọ́ gbòḍò máa pèsè ara wa fún ohun tí yòò ya bọ́ sóri ayé láipẹ́ gégé bí iyàlẹnu tí ó pòjù.” Review and Herald, September 10, 1903.

